

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma: 16.Gf.40.297/2024/8.

A felperes:

felperes1

(cím2)

A felperes képviselője:

Lászka Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Lászka János ügyvéd)

(cím1.)

Az alperes:

alperes1

(cím4)

Az alperes képviselője:

Dr. Boros Dániel Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Boros Dániel ügyvéd)

(cím3)

A per tárgya: szerződéstől való elállás jogkövetkezményei

Az elsőfokú bíróság: Fővárosi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 30.G.40.325/2023/41.

A fellebbezést benyújtó fél: alperes

Ítélet

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a felperesnek 761.337 (hétsházhatvanegyezer-háromszázharminchét) forint másodfokú perköltséget, és az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 (hatvan) napon belül 2.500.000 (kettőmillió-ötszázezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlája javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] A felperes leszállított keresetében elsődlegesen, másodlagosan és harmadlagosan kérte a bíróságot, hogy kötelezze az alperest 100.330 euró, valamint ezen összegből 17.780 euró után 2018. október 4-től és 82.550 euró után 2018. december 5-től a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamat 8%-kal növelt mértékének megfelelő késedelmi kamat megfizetésére.

[2] Az elsődleges kereseti kérelemmel érvényesíteni kívánt jogot az alperes kötelezetti késedelme folytán beállott érdekmúlás által megalapozott szerződéstől való elállási jogban és annak alapján a szerződés felbontásának jogkövetkezményei alkalmazásában jelölte meg, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:34. §, 6:35. §, 6:47. §, 6:48. §, 6:137. §, 6:140. §, 6:153. §, 6:154. §, 6:155. § 6:212. §, 6:213. §, 6:238. §, 6:247. § rendelkezéseire alapítottan. A másodlagos kereseti kérelemmel érvényesíteni kívánt jogát a vállalkozási szerződés megrendelőjét megillető általános elállási jogra alapította a Ptk. 6:34. §-a, 6:47. §-a, 6:48. §-a, 6:155. §-a, 6:212. §-a, 6:213. §-a, 6:238. §-a, 6:247. §-a és 6:249. §-a alapján. A harmadlagos kereseti kérelemmel érvényesíteni kívánt jogot a vállalkozási szerződés megrendelőjét megillető felmondási jogban jelölte meg, a Ptk. 6:34. §-a, 6:47. §-a, 6:48. §-a, 6:155. §-a, 6:212. §-a, 6:213. §-a, 6:238. §-a, 6:247. §-a és 6:249. §-a szerint.

[3] Előadta, hogy az alperessel 2018. szeptember 30-án vállalkozási szerződést kötöttek prepeg konfekcionáló berendezés gyártására és beüzemelésére, amely alapján összesen 146.050 euró előleget fizetett meg. A teljesítési határidőt 2019. január 31-ben határozták meg, a berendezés átadásának határideje 2019. február 15. volt, ennek azonban az alperes nem tett eleget. Az alperessel való együttműködését a 2019. május 3-i e-maillal kívánta lezárni, majd május 6-án megállapodást kötöttek, amelyben kifejezték a szerződés lezárására irányuló szándékukat. Ekkor azonban a vállalkozási szerződés nem szűnt meg, mert a leglényegesebb kérdésre, az elszámolásra nem tértek ki. Az ezt követően érkező elszámolási javaslatot nem fogadta el, majd 2019. augusztus 6-án az alperes késedelmére hivatkozva elállt a szerződéstől. Hangsúlyozta, hogy az alperes a teljesítési határidő lejártát követően 2019. április 25-én sem jutott el a teljesítés 50%-áig. A jelentős mértékű alperesi késedelem bizalomvesztést és relatív érdekmúlást eredményezett.

[4] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a felek közötti vállalkozási szerződés 2019. május 6-án a felperes felmondásával, vagy a felek közötti közös megegyezéssel megszűnt. A szerződés műszaki tartalma a felperes kérésére folyamatosan változott, ezért a teljesítési határidőt is módosították, a próbaüzem új határidejét május 13-án és június 1-ben határozták meg. A felperes a 2019. május 3-i emailjében már nem kívánta a szerződés teljesítését, mert a saját elképzelései szerint előállított géppel kívánta megoldani a problémát, és a május 6-i megállapodásban is a teljesítés felfüggesztését kérte. A felperesi szándék egyértelműen a vállalkozási szerződés megszüntetésére irányult, amelyet elfogadott. Ennélfogva a szerződés a felperes felmondására tekintettel megszűnt 2019. május 6-án, attól már nem lehet elállni a későbbiekben. Az elállásnak azért sincs helye, mert a létrejött tervek tekintettel nincs helye az eredeti állapot helyreállításának. A felek a Ptk. 6:249. § (2) bekezdése szerint jártak el, így az alperesnek díjfizetési kötelezettsége nincs.

[5] Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 100.330 eurót, továbbá ezen összegből 17.780 euró után 2018. október 4-től és 82.550 euró után 2018. december 5-től a kifizetés napjáig a késedelemmel érintett naptári félév

első napján érvényes, az Európai Központi Bank által meghatározott alapkamat 8%-kal növelt mértékének megfelelő késedelmi kamatot, továbbá 1.198.956 forint + áfa, valamint 1.506.995 forint perköltséget.

[6] Határozatának tényállásában megállapította, hogy a felperes megrendelőként 2018. szeptember 30-án vállalkozási szerződést kötött az alperessel „Prepreg Konfekcionáló Berendezés gyártására és beüzemelésére”. A szerződés tárgyát meghatározó 1. pont értelmében a megrendelő megrendelte, a vállalkozó pedig elvállalta a megrendelő fejlesztései során kifejlesztett speciális csatornabélelő eljáráshoz szükséges prepreg konfekcionáló és csomagoló egység legyártását és beüzemelését, amely egy több, különböző méretű, korábban táblázatosan megadott, 100 mm-től 304,8 csőátmérőig terjedő szortimentben két rétegben bezacskózott csomagolt PrePreg gyártására alkalmas berendezés. A 2. pont a feladat leírását, a 3. pont a feladat műszaki részletezését rögzítette, amelynek értelmében a gyártási folyamat négy önálló műszaki egységre tagolódik: a 3.1. pont a letekercselő, méretre vágó, a 3.2. pont az átlapoló, összetűző egység, a 3.3. pont a rendszerintegráló elemek, a 3.4. pont a csomagoló berendezés részletezését, továbbá a műszaki leírását tartalmazta. A 4. pont értelmében a projekt szerződéses ára nettó 180.000 euró + áfa, az alábbi részletezés szerint: lefejtő egység 9.221 euró, Greifer (megfogó) 3 darab 18.675 euró, összetűző asztal 13.681 euró, rendszer eszközök 42.448 euró, összeszerelés 5.625 euró, Grefer (megfogó) tartó 5.688 euró, ellenőrző eszközök 14.700 euró, Cornau robotkar 36.000 euró, csomagoló berendezés 33.962 euró.

[7] Az 5. pont szabályozta a projekt ütemtervét. Az 5.1. pont szerint a kísérleti szakasz időszükséglete 0-8. hét (helyesen: 0-4. hét); az 5.2. pont szerint a tervezési szakasz 0-8. hét; az 5.3. pont szerint a gyártási szakasz 6-16. hét; az 5.4. pont szerint a végső átadás határideje 2019. január 31., a finom beállítás végső határideje 2019. február 15-e. Rögzítették, hogy a projekt zárásához minimum nyolcórás folyamatos hiba nélküli üzemelés szükséges.

[8] Az 5. pontot követő „Összefoglalás” elnevezésű rendelkezés értelmében a projekt minden műveletet, műszaki megoldást tartalmaz, amely a tekercsben tárolt, műgyantával átítatott üvegszövetből, csomagolásra átadott háromrétegű prepreg elkészítéséhez szükséges. A vállalkozó jogosult az indokolt és alátámasztott megnövekedett költségeinek megtérítését kérni, amennyiben a megbízó a módosult költségeket nem ismeri el, úgy abban az esetben közösen kompromisszumos megoldást keresnek. A tervek jóváhagyását követően a megvalósulási kockázatot a vállalkozó viseli.

[9] Az ezt követő rendelkezések a szállítási, teljesítési feltételeket, a csatlakozási pontot, a fizetési és a garanciális feltételeket tartalmazták. A fizetési feltételekről a felek akként rendelkeztek, hogy a fizetési előlegek ütemezése az alábbi: az első részlet 50.000 euró, amely a szerződés aláírását követően 8 napon belül esedékes. Ebből az összegből azonnal megrendelendő és kifizetendő a Cornau robot, és a tervezési munkák szükséges része. A második részlet 65.000 euró, amelynek esedékessége a tervezési szakasz vége, azaz az aláírástól számított 8 hét. Ebből az összegből a Cornau robot is teljes kifizetésre kerül. A harmadik részlet 35.000 euró, amely a műszaki átadást követően, 8 napon belül esedékes, amely a szerződés aláírását követő 16. hét. A negyedik részlet 30.000 euró, a végső átadást követően, 15 napon belül, amely a szerződés aláírását követő 18. hét.

[10] A felperes 2018. október 3-án 63.500, december 4-én 82.550 euró díjelőleget utalt át az alperesnek. A felperesi átutalás alapja az alperes 2018. október 2-i bruttó 63.500 euró összegű, valamint a 2018. november 22-i, bruttó 82.550 euró összegű előleg bekérő értesítése volt.

[11] A 2019. január 7-i keltezésű szállítólevél szerint az alperesi jogelőd leszállította a Cornau robotkart a felperes részére.

[12] A szerződéskötést követően a felek e-mailben és személyesen egyeztettek a berendezés gyártása kapcsán felmerült kérdésekben, különösen a tervezési szakaszban. A törvényes képviselők között folytatott levelezés során az alperes a felperesnek küldött április 25-i emailjében csatolta a méretrevágó asztal képeit.

[13] A felperes 2019. május 3-i levelében tájékoztatta az alperest, hogy üzembe állítják a felperesnél a legyártott prepreg gépet. Tájékoztatta továbbá, hogy nagyon szívesen felhasználná az alperes tudását a cégben más területeken, mert vannak olyan helyek, ahol gazdaságosan lehetne automatizálni megoldásokat akár robotkarral is, érdeklődött továbbá, hogy a prepreg gyártó tervezését/gyártását esetleg valami fájdalomdíj ellenében le tudnák-e állítani a felek és egy új szerződéssel új területre tudnának-e fókuszálni. A felperes a május 28-i levelében – az alperesi késedelemre tekintettel – egyebek között jelezte, hogy amennyiben a tételes teljesítés és előleggel elszámolás megvan, úgy aláírja a teljesítési

igazolást és a felek a szerződést azzal lezárhatják. Az alperes június 13-i levelében közölte, hogy elfogadja a vállalkozási szerződést felmondó nyilatkozatot, amelyre tekintettel küldi a végszámlát, és a szerződést megszüntnek tekinti. A felperes június 13-i válaszában közölte, hogy a vállalkozási szerződést nem mondta fel, csak fenntartotta annak a lehetőségét, hogy amennyiben nem megfelelő az elszámolás, a szerződést a felfüggesztés után azonnal fel is tudja bontani. Az alperes a június 16-i levelében egyebek között közölte, hogy sem a vállalkozási szerződés, sem a Ptk. nem ismeri a szerződés felfüggesztésének fogalmát. Arról is tájékoztatta a felperest, hogy hajlandó lezártként tekinteni az ügyet azzal, hogy az átadott robot tulajdonjogát átruházza a felperesre, és amennyiben a felperes a következő egy hétben ezt az ajánlatot elfogadja, akkor kész az ehhez szükséges dokumentációt aláírni.

[14] A felek között 2019. május 6-án „Megállapodás” elnevezésű okirat jött létre, amely szerint a megrendelő egy lényegesen kedvezőbb, lényeges pénzügyi megtakarítással járó műszaki megoldást fejlesztett ki, ezért kérte a vállalkozót, hogy függessze fel a vállalkozási szerződést és részére két héten belül készítse el az elszámolást. A vállalkozó ezen utasítást tudomásul vette és elfogadta, valamint vállalta, hogy további lépéseket nem tesz a teljesítés érdekében. A vállalkozó elfogadta, hogy a két héten belül elkészítendő elszámolás tervezet alapján elszámolnak, figyelembe véve a vállalkozónak járó fájdalomdíjat is. Amennyiben a megrendelő a vállalkozási szerződés teljesítését kéri, arról külön megállapodást készítenek és helyreáll az eredeti szerződéses állapot.

[15] Az alperes 2019. május 21-én elküldte a felperesnek a 23.000 euró fájdalomdíjat is tartalmazó elszámolását, majd 2019. június 21-én storno számlákat és végszámlát állított ki, az utóbbit bruttó 228.600 euróról, amelyből levonta a megfizetett felperesi díjelőlegek összegét. A felperes július 3-i levelében a megküldött számlákat visszaküldte azzal, hogy az alperes a mai napig nem teljesítette a vállalkozási szerződést, ezért nem jogosult a díjra.

[16] Az alperes jogi képviselője útján 2019. július 9-én e-mailben – egyebek között arra hivatkozva, hogy a felperes felmondta a vállalkozási szerződést, de ígérete ellenére nem jelezte az újraindítás szándékát sem, továbbá az egyezségi ajánlatra sem válaszolt és a megküldött számlát sem egyenlítette ki – kérte a robotkar haladéktalan kiadását részére. A felperes július 10-i e-mailjében egyebek mellett jelezte, hogy a vállalkozási szerződésben vállaltakhoz képest a címzett csak egy robotkart szállított le – a saját kimutatása szerint bruttó 11.520.000 forint

értékben – és a késedelem alapos okot adott a felperesnek a szerződéstől való elállásra. Kérte a 146.050 euró előleg visszafizetését azzal, hogy egyidejűleg készséggel kiadja a leszállított robotkart.

[17] A felperes 2019. augusztus 6-án megküldött, az alperes által 2019. augusztus 21-én átvett levelében közölte, hogy a vállalkozási szerződés alapján annak tárgyát 2019. január 31-ig kellett volna átadni, a vállalkozó azonban még 2019. április 25-én sem állt készen a teljesítésre. A vállalkozói teljesítés ilyen arányú és mértékű késedelme, továbbá jövőbeli bizonytalansága megrendelői bizalomvesztéshez és az ebből következő megrendelői relatív

érdekmúláshoz vezetett. A megrendelő kompromisszumos lezárás-javaslati nem vezettek eredményre. Ezért bejelentette, illetve megerősítette a megrendelő elállását a szerződéstől. Az elállás elsődleges jogalapja a vállalkozói késedelem miatt bekövetkezett megrendelői érdekmúlás. Ha a vállalkozó ezt eredményesen vitatná, úgy az elállás másodlagos jogalapjaként az általános megrendelői elállási jogot jelölte meg. Ez utóbbi eredményes vállalkozói vitatása esetére harmadlagosan bejelentette a szerződés felmondását. Felhívta a vállalkozót a 146.050 euró vállalkozói díjelőleg visszafizetésére a levél kézhezvételétől számított 8 napon belül, egyben jogi lépéseket helyezett kilátásba.

[18] Az alperes 2019. augusztus 28-i e-mailjében az elállást és a felmondást egyaránt vitatta, egyebek mellett azért, mert a felperesnek két ügyvezetője volt a releváns időszakban, de a késedelmet egyikük sem jelezte ügyfelének, továbbá az alperes a megrendelő felmondásáig teljesített, így a vállalkozói díj visszakövetelésének nincs jogi alapja.

[19] Az alperesi jogelőd a per folyamán átalakulással megszűnt, jogutódja az alperes.

[20] A peres felek a per folyamatban léte alatt, 2023. májusában megkötött „Részleges peren kívüli megállapodás”-ának 2. pontja szerint a felek közös megegyezéssel kivették a per tárgyai közül a robotot. Arra vonatkozóan megállapodást kötöttek, amelynek értelmében a felperes megszerezte az alperestől a birtokába került Cornau robotkar tulajdonjogát 36.000 euró + 9.720 euró + áfa, összesen bruttó 45.720 euró összeg ellenében azzal, hogy a vételár megfizetése megtörtént. A 3.2. pont értelmében felperes a robot árkülönbözetét a 2018. október 4-i, első vállalkozási díjjal szemben számolja el, ezért az első vállalkozás díjrészlet mint kamatalap csökken a robot részegyezség szerinti vételárához képest mutatkozó árkülönbözettel. A 4. pontban megállapodtak, hogy a kereset leszállított részére eső perköltségét mindkét fél maga viseli.

[21] Az elsőfokú bíróság határozatának jogi indokolásában a vállalkozási szerződés minősítése kapcsán utalt a Ptk. 6:238. §-ára, a 6:251. § (1) bekezdésére és a 6:252. § (1) és (2) bekezdésére, ami a perbeli szerződés kivitelezési szerződésnek való minősítését kizárta, mivel a Ptk. 6:252. § (2) bekezdésével ellentétben a tervdokumentáció elkészítése az alperesi vállalkozó kötelezettsége volt, amit alátámaszt a szerződés 5.2 pontja is. A szerződésnek a Ptk. 6:251. § (1) bekezdése szerinti tervezési szerződésként való minősítése kapcsán azt állapította meg, hogy az alperes nem csupán tervezői munka elvégzésére és tervdokumentáció átadására volt köteles, hanem gyártási tevékenységre is. A vállalkozási szerződés 1. pontjára utalva kifejtette azt is, hogy a vállalkozó a megrendelő fejlesztései során előállt speciális csatornáélelő eljárásához szükséges prepreg konfekcionáló és csomagoló egység legyártását és beüzemelését vállalta, amiből következően a szerződéses szolgáltatás alapjául szolgáló fejlesztés nem képezte a vállalt szolgáltatás tárgyát, hanem annak előzménye volt. Rögzítette, hogy önmagában a berendezés egyedi termékkénti minősülése és a műszaki tartalom funkcionális meghatározása nem teszi a

vállalkozási szerződést tervezési-kivitelezési és fejlesztési jellegűvé. Ennek megfelelően a perbeli szerződés elnevezésének megfelelő tartalmú vállalkozási szerződés.

[22] A szolgáltatás oszthatósága körében utalt a Ptk. 6:135. §-ára, a 6:28. § (2) bekezdésére és rögzítette, hogy a szolgáltatás osztható vagy oszthatatlan jellegét nem a teljesítés elfogadása vagy a Ptk. 6:156. § (1) bekezdése szerinti jogosulti átvételi késedelem megállapíthatósága dönti el, hanem az, hogy a teljesítés önállóan használható részekre bontható-e vagy sem. E körben annak tulajdonított jelentőséget, hogy az alperes egy berendezés legyártását és beüzemelését vállalta, a vállalkozási szerződésnek pedig nincs olyan kikötése, amelyben a felek a berendezés valamely részegységét önállóan használhatónak tekintették. A vállalkozási szerződés 3., 4. és 5. pontjából is a vállalkozói szolgáltatás oszthatatlan voltára következtetett és rögzítette, hogy a felek részteljesítési határidőket sem határozták meg, kizárólag a végső átadás és a finombeállítás határidejét. Minderre figyelemmel a vállalkozási szerződésben vállalt szolgáltatást oszthatatlannak tekintette, amely tény nem befolyásolta és nem változtatta meg az, hogy a felek a szerződést követően a per folyamatban léte alatt peren kívül megállapodtak a robotkarról.

[23] A vállalkozási szerződésben rögzített teljesítési határidő megváltoztatásával összefüggésben rögzítette, hogy a szerződés 5.4. pontjában rögzített teljesítési határidő felek általi módosítását az alperes nem bizonyította. Helytállónak tartotta a felperes azon érvelését, hogy ilyen tartalmú kommunikáció nem zajlott a felek között. tisztségviselői tanú vallomása is alátámasztotta, hogy a szerződéses határidőt a felek nem módosították arra is figyelemmel, hogy az alperes által az ellenkérelemhez csatolt levelezésből kitűnik, hogy a felek közötti egyeztetések a berendezések legyártása érdekében szükséges, a vállalkozási szerződés 5.2. pontja értelmében a projekt ütemtervének részét képező tervezési szakasz keretében zajlottak. Az, hogy a felek e vonatkozásban határidőket tűztek ki, nem jelenti a szerződéses határidő módosítását arra is figyelemmel, hogy a tervezési szakaszra 8 hetes időintervallumot határoztak meg annak további részletezése nélkül. A határidőmódosítás hiányában tényként állapítható meg az alperesi késedelem.

[24] Rögzítette, hogy a peradatok szerint az alperest semmi nem akadályozta a Ptk. 6:126. §-a szerinti akadályközlés megtételében. A rendelkezésre álló adatok a felperesi megrendelői késedelmet sem támasztják alá. Ezt csupán az alperes állította, és azt is, hogy a felperes maga akadályozta a teljesítést, azonban ezzel szemben az alperes által csatolt mellékletek és a keresetlevélhez mellékelte, a tényállásban rögzített levelezés a felperes folyamatos együttműködési készségét és a gyakorlatban megnyilvánuló kooperációját támasztja alá.

[25] A határidő-módosítás bizonyítatlansága miatt az alperes azt sem igazolta, hogy a felek a projekthatáridőt módosították és a próbaüzem új határidejét 2019. május 13. és június 1. között határozták meg. Ugyanakkor az alperesnek ezen hivatkozása egyéb nyilatkozatával is ellentmondásban áll, amennyiben ugyanis az alperesi állításnak megfelelően a vállalkozási szerződés 2019. május 6-án a megállapodással megszűnt, nem volt szükség a próbaüzemre.

[26] Rögzítette, hogy az eljárás során szakértői bizonyítást rendelt el, mivel szükséges volt annak tisztázása, hogy az alperes saját teljesítését állító tényállításai, valamint a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján ténylegesen miben állt az alperesi teljesítés.

[27] Ezzel összefüggésben rögzítette, hogy megalapozatlannak tekintette a szakértői bizonyításra vonatkozó indítvány elkésztéségre vonatkozó felperesi állítást, ugyanis az alperes az

indítványát még a perfelvételi szakban terjesztette elő, bár azt utóbb kétségtelenül több ízben is kiegészítette a Pp. 307. § (2) bekezdésének megfelelően. Kifejtette azt is, hogy a felperesi nyilatkozatok a perfelvétel kiegészítésére figyelemmel nem minősülnek hatálytalannak.

[28] A szakértői véleményt aggálytalannak tekintette, annak kiegészítésére nem volt szükség, arra alapítottnak ítéletet hozott. A szakvélemény és az egyéb peradatok alapján megállapította, hogy az alperes a vállalkozói teljesítési határidő változatlansága mellett csupán részleges, az egyedi terméknek minősülő berendezés legyártását és beüzemelését legfeljebb elősegítő, de a vállalkozói szolgáltatást teljes egészében meg nem valósító tevékenységet végzett. A vállalkozási szerződés 4. pontjában meghatározott tételek közül kizárólag a Cornau robotkar alperes általi kivitelezése állapítható meg, a további tételekről a szakértő 0%-os leszállítást rögzített, a 3. pont kapcsán pedig 0 és 49% közötti készütséget. A Cornau robotkar kapcsán a szakértő megállapította, hogy az megfelelő programozással és eszközökkel használható fel, ezért nem minősíthető részteljesítésnek. A szakértő ezen műszaki alapú megközelítése összhangban áll a bíróságnak a vállalkozási szerződést értelmező megállapításaival.

[29] Megalapozatlannak tartotta az alperesnek a szakértői módszertant érintő, a tanúvallomások mellőzését kifogásoló hivatkozását. Az alperes teljesítése saját állítása szerint is szakkérdésnek minősül, amire tekintettel a szakértői megállapításoknak nem tanúvallomásokon kell alapulnia, hanem a szakértő szakismeretén. Megállapította, hogy a követelmények folyamatos változására vonatkozó alperesi állítás nem bizonyított, egyetlen peradat sem támasztja alá, hogy a felperes a vállalkozási szerződésben rögzített kötelezettség teljesítésénél többet várt volna el az alperestől. Rögzítette azt is, hogy az alperes az egyes százalékos teljesítéseket érintően az általános jellegű kifogásain kívül semmilyen érdemi, további szakértői közreműködést igénylő nyilatkozatot nem terjesztett elő. A szolgáltatás oszthatatlan jellege és a teljesítési határidő elmulasztása miatt tényként állapította meg, hogy az alperes késedelembe esett és sem határidőn belül, sem azt követően nem nyújtotta az általa vállalt szerződéses szolgáltatást a felperesnek.

[30] A 2019. május 6-ai megállapodás jogi minősítése körében osztotta a felperes azon álláspontját, hogy annak nem tulajdonítható a vállalkozási szerződést megszüntető joghatás, ahogyan a 2019. május 3-ai felperesi levélnek sem. A megállapodás a vállalkozási szerződés hatályban létét nem érintette, annak tartalmából a továbbiak függvényében egyaránt következett a hatályban maradás és a megszüntetés lehetősége. Kifejtette, hogy a május 3-ai levélben foglaltak sem értelmezhetők felmondásként, illetőleg a közös megegyezésen alapuló

megszüntetésként. Megállapította, hogy a 2019. július 10-ei felperesi levél helytállóan rögzítette az alperesi késedelmet és azt, hogy az okot ad az elállásra. Ez azonban még nem tekinthető a vállalkozási szerződéstől elálló jognyilatkozatnak, mivel azt a felperes csupán kilátásba helyezte a levelében.

[31] A 2019. augusztus 6-ai felperesi nyilatkozatot tekintette a vállalkozási szerződést megszüntető jognyilatkozatnak, amellyel összefüggésben abban kellett állást foglalnia, hogy a felperes által megjelölt elállási okok valamelyike, vagy ezek hiányában a felmondás folytán történt megszüntetés állapítható-e meg, amely egyben az elsődleges, másodlagos és harmadlagos kereseti kérelem jogalapjának az értékelését is jelenti.

[32] Utalt a Ptk. 6:140. § (1) és (2) bekezdésére, a 6:212. § (2) és (3) bekezdésére és a 6:213. § (1) bekezdésére. Rámutatott arra, hogy a 6:140. § a szerződésszegést szabályozó X. cím, azon belül a szerződésszegés általános szabályairól rendelkező XXII. cím része, a 6:212-213. §-ok pedig a XIII. címben találhatók. A perbeli szerződés nem szabályozza az elállási és felmondási jogot,

ezért a jogintézményekre kizárólag a Ptk.-beli tartalom az irányadó. A felperesi jognyilatkozat minősítése és értékelése kapcsán a nyilatkozat ténybeli alapjának tulajdonított jelentőséget, azaz annak, hogy a jognyilatkozat megtételének az oka az alperesi jogelőd szerződésszegő magatartása volt. A felperes azt is rögzítette, hogy a vállalkozói teljesítés ilyen arányú és mértékű késedelve, továbbá a jövőbeli bizonytalansága megrendelői bizalomvesztéshez és az ebből következő megrendelői relatív érdekmúláshoz vezetett. Ennek helytállósága a fentiek értelmében egyértelműen megállapítható. Mindezek alapján arra a meggyőződésre jutott, hogy a vállalkozási szerződés az elsődleges kereseti kérelemben megjelölt megrendelői érdekmúlás folytán közölt elállással szűnt meg.

[33] A felperes azt is helytállóan állította, hogy a szerződéskötés előtt fennállt helyzet természetben visszaállítható, az általa megfizetett díjelőleggel szemben nem állt alperesi szolgáltatás, ezért a szerződéskötés előtt fennállt helyzet a díjelőleg visszafizetésével visszaállítható.

[34] Az elsődleges kereseti kérelem megalapozottsága miatt a másodlagos és harmadlagos kereset értékelése szükségtelen volt. Ugyanakkor utalt arra, hogy a Ptk. 6:140. §-ának (1) bekezdése a 6:213. §-hoz képest többletelemként tartalmazza a szerződésszegés tényét, ezért a különböző elállási okok közül a másodlagos kereseti kérelem jogszabályi alapja nem vonatkoztatható a perbeli esetre. A harmadlagos kereseti kérelem szerinti felmondással történő megszüntetést a szerződéskötés előtt fennállt helyzet visszaállíthatósága zárja ki.

[35] Kifejtette, hogy az alperes által állított ráfordítások értékelését nem tette a szakértő feladatává a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 308. § (2) bekezdésére is figyelemmel. Ugyanakkor megállapította, hogy míg az alperes saját

teljesítésének bizonyítása érdekében indítványozta szakértő kirendelését, a kérdései alapvetően nem erre irányultak. Ezzel szemben a felperes az alperesi teljesítés százalékos műszaki tartalmának szakértő általi meghatározását kérte, amely viszont az alperesi indítvány állított ténybeli alapjába értendő és az ügyre vonatkozó kérdés. Ugyanakkor az alperesi ráfordítások összecszerűségével összefüggő szakértői bizonyítást szükségtelennek tartotta, ezért e körben az alperesi kérdéseket mellőzte. Rámutatott arra, hogy a vállalkozási szerződésben rögzített alperesi szolgáltatás a berendezés legyártása és beüzemelése volt, nem pedig a teljesítéssel kapcsolatos ráfordítások eszközzése. Az alperes a szolgáltatása ellenértékeként vállalkozói díjra volt jogosult, amelynek részét képezi a vállalkozónak a saját teljesítéséhez szükséges anyagi ráfordításra. Utalt arra, hogy a Ptk. 6:249. §-ában rögzített megrendelői elállás a perbeli esetre nem vonatkoztatható, hiszen a felperesi elállás ténybeli alapja az alperesi szerződésszegés volt, ami a megrendelői általános elállási jognak nem tartalmi eleme.

[36] Rögzítette, hogy a 23.000 eurós fájdalomdíjról a felek nem állapodtak meg, arra az alperes a Ptk. 6:249. § (2) bekezdésének irrelevanciája miatt nem is jogosult. Rögzítette azt is, hogy a felek az elszámolásról sem állapodtak meg. A felperesnek nem volt olyan kötelezettsége, hogy elfogadja az alperes erre vonatkozó kimutatását. A megállapodás értelmében az elszámolás csak az egyik lehetséges alternatíva volt, felmerült a teljesítés felperes általi kérésének lehetősége is emellett. Mivel az alperesi ráfordítások értékének vizsgálata indokolatlan és szükségtelen volt, az ezzel összefüggő felperesi hivatkozások vizsgálata is szükségtelen.

[37] Rámutatott arra is, hogy az alperes által állított ráfordítások figyelembevételének az anyagi jogi megalapozatlanságon túlmenően eljárásjogi akadálya is volt. Megállapította, hogy az alperes sem a perindítást megelőzően nem fogalmazott meg az állított ráfordításaival összefüggő, azok beszámítására vonatkozó igényt a felperes felé, sem a per során nem terjesztett elő beszámítást

tartalmazó iratot és viszontkeresetet sem. Mivel a teljesítés nem egyenlő az állított ráfordításokkal, a ráfordítások eredményes perbeli érvényesítésének mellőzhetetlen feltétele lett volna a rendelkezésre álló eljárásjogi eszközök igénybevétele.

[38] Mellőzte a német tanúk meghallgatására irányuló alperesi bizonyítási indítványt, mivel az alperesi teljesítés ténye és mértéke nem tanúkkal, hanem szakértői bizonyítással volt igazolható, továbbá önmagában annak a kérdésnek, hogy a robotkar programozható volt-e vagy sem, a berendezés legyártásában és beüzemelésében meghatározott szolgáltatás oszthatatlan jellegére és a szolgáltatás rendelkezésre álló további bizonyítékok alapján megállapítható alperes általi nem teljesítése miatt nem is volt relevanciája.

[39] Az alperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte, a felperesnek az első- és másodfokú perköltségben való marasztalása mellett; másodlagosan az elsőfokú bíróság ítéletének – a szakértőhöz indítványozott alperesi kérdések mellőzése okán – a hatályon kívül

helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását a felperes perköltségben való marasztalása mellett.

[40] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság döntése megalapozatlan, súlyosan iratellenes, a tényállás hiányos és az abból levont jogi következtetése téves. Hangsúlyozta, hogy azért jogsértő az elsőfokú ítélet, mert mellőzte a szerződés megszüntetése esetére a felek közötti elszámolást, noha ez volt a per tárgya. A szerződés megszüntetése miatt a feleknek el kell számolni egymással, mivel a felperes az oka annak, hogy a felek közötti szerződés nem teljesült, mert a teljesítést 2019. május 6-án leállította. Minderre figyelemmel pedig az alperes teljesítése körében a ráfordítások is elszámolandóak. A ráfordításokat számlákkal, egyéb banki bizonylatokkal, tanúvallomásokkal igazolta és maga a szakértő is elismerte azok indokoltságát. A 2021. február 24-én kelt alperesi beadvány A/35-A/88-ig benyújtott mellékletei alapján az alperesi ráfordítások összege 37.191.801 forint, amelyhez hozzáadódik 23.000 euró fájdalomdíj. Ennek megfelelően a felperes által kifizetett előleg elszámolásra került, azaz az elszámolás eredményeként az alperesnek nincs fizetési kötelezettsége. Megítélése szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Ptk. 6:28. §-át, a 6:135. §-át, a 6:140. §-át, a 6:249. § (1) és (2) bekezdését, a 6:153. §-át, a 6:212. §-át és a 6:213. §-át, továbbá a Pp. 199. § (2) bekezdését, 307. § (2) bekezdését és a 308. § (2) bekezdését.

[41] Kiemelte, hogy az elsőfokú bíróság a felek közötti levelezés körében kizárólag a 2019. április 25-ei és június 16-ai időszakra vonatkozó e-maileket értékelte, a korábbi levelezésre és kommunikációra egyáltalán nem utal, pedig azokat a felperes nem vitatta és a tanúk mindegyike megerősítette azok valóságtartalmát. Kiemelte, hogy a felek között egy ún. Trelló rendszeren keresztül folyt a kommunikáció, ami arra szolgált, hogy a projekt folyamatát naprakészen követni lehessen. Ennek körében becsatolta A/2-10., 13-17. számon a felek közötti kommunikációt, amit a bíróság nem értékelt. Ebből egyértelműen megállapítható, hogy a felek által végzett kísérleti szakasz elhúzódott és a késedelem nem az alperesnek felróható. Az A/9. alatt csatolt e-mail tanúsága szerint a felperes 2019. március 5-én határozta meg a prepreg gépsor elhelyezkedési lehetőségét, azaz két héttel a vállalkozási szerződésben írt határidőt követően. A felperes sohasem vitatta az alperes által készített státuszokat, amelyekben a határidők változását az alperes javasolta. Az ítélet nem rögzíti azt a tényt sem, hogy a felperes egyszer sem jelezte, hogy sérelmezné azon tényt, hogy a teljesítés időtartama a szerződésben írt határidőkön túl zajlik.

[42] Sérelmezte azt is, hogy az ítélet egy tanú vallomására utal, de az abban foglaltakat sem fogadta el a bíróság. Az elsőfokú eljárásban több tanú meghallgatására került sor, amelyek alapján ítéleti bizonyossággal megállapítható, hogy a felek a kísérlet és tervezési szakaszt a szerződés részének tekintették, és a felperes olyan változtatásokra utasította az alperest, amellyel a gépek újra tervezése vált szükségessé.

[43] Kifogásolta az elsőfokú bíróság arra vonatkozó álláspontját, hogy a szerződéses szolgáltatás alapjául szolgáló fejlesztés nem képezte a vállalt szolgáltatás részét, hanem annak előzménye volt és ezáltal a fejlesztésre fordított többszáz mérnöki munkaórát az elszámolás során figyelmen kívül hagyta. Ugyanis az elsőfokú bíróság által nem értékelt tanúvallomások,

a felek közötti levelezés és okiratok egyértelműen alátámasztották, hogy a felek biztosan tudták, hogy a tervezési szakasz előtt kísérleti szakaszra van szükség az egyedi gép legyártásához. E körben utalt a szerződés 5/1. pontjában foglaltakra is. Mindebből következően, figyelemmel arra, hogy a fejlesztést maga a szerződés is tartalmazza, téves az elsőfokú bíróság azon álláspontja, hogy a felek közötti kísérleti szakaszt szolgáltatáson kívül esőnek tekinti. Az elsőfokú ítéletben kifejtettekkel szemben megítélése szerint a felek között egy tervezési és kivitelezési elemekkel vegyes vállalkozási szerződés jött létre.

[44] Álláspontja szerint a per tárgya a felek között a szerződés megszűnéséből eredő elszámolás volt, amelyből következőleg az elsőfokú bíróság több jogi tévedést vétett. Megítélése szerint téves a jogi oszthatatlanságra vonatkozó álláspont, figyelemmel arra is, hogy az elkészült tervek alapján a gép legyártható. Ugyanakkor a jogi oszthatatlanságnak nincs jelentősége, hiszen a szerződés megszűnt, így a feleknek a szolgáltatással és az ellenszolgáltatással el kell számolni.

[45] Tévesnek tartotta a bíróság azon álláspontját is, hogy határidő módosítására vonatkozó kommunikáció nem volt a felek között. Ekörben hivatkozott az általa A/14-17. alatt csatolt mellékletek tartalmára, amely alapján megállapítható, hogy a felek újabb és újabb határidőket határoztak meg. Mindezt alátámasztja tisztségviselői tanú vallomása is és egyetlen felperesi tanú sem cáfolta e tényt. A határidő módosításnak nem kell írásban megtörténnie, hiszen erre vonatkozóan nincs a Ptk.-ban szabály. Az álláspontját az is alátámasztja, hogy a felperes nem tudott bemutatni olyan bizonyítékot, amelyben a késedelmes teljesítést 2019. május 6. előtt kifogásolta volna.

[46] Az elsőfokú bíróság azt sem vizsgálta e körben, hogy amennyiben a késedelem megállapítható, akkor a késedelem a felperesnek felróható-e. Ugyanis nyilvánvalóan nem az alperes az oka a késedelemnek, ha a felperes az utasítások, a tervezéshez szükséges döntések kérdésében indokolatlanul késlekedik. E körben utalt tanú6 vallomására, amelyből megállapítható, hogy a felperes 2-3 hónap elteltét követően hozta meg azon döntését, hogy melyik vágóeszköz kerüljön alkalmazásra, ezt azonban az elsőfokú bíróság nem értékelte. Ennélfogva amennyiben a megrendelő egy 18 hetesre tervezett projekttel kapcsolatban 10-12 hét alatt hozza meg az egyes lényeges döntéseket, akkor az eredeti ütemterv nem tartható és a késedelem az alperesnek nem is róható fel, így az érdekmúlásra sem vezethet. Szintén a felperesi késedelmet támasztja alá az A/3. alatt csatolt levelezés, miszerint a kísérleti szakban a tűző kiválasztására csak 2018. november 16-án került sor a felperes részéről. A kísérleti szakasz nélkül viszont nincs esély érdemi kivitelezésre. Az elhangzott, de nem értékelt tanúvallomásokból az is egyértelműen megállapítható, hogy a megrendelő által késedelmesen meghozott döntések, illetve a megrendelői oldal megváltozott utasítása alapján a tervezési szakasz nem történhetett meg a szerződésben rögzített határidőben. A tervek nélkül viszont a gyártást nem lehet megkezdeni.

Szintén egybehangzó a felek által meghallgatott tanúk álláspontja abban a körben is, hogy a felperes többször módosította az igényét, amelyeket az alperes teljesített és jelezte, hogy ez alapján a teljesítés ideje tolódik.

[47] Vitatta az elsőfokú ítéletnek az alperesi késedelem megállapítására és az akadályközlés hiányára vonatkozó álláspontját. Hangsúlyozta, hogy a kísérleti szakasz a felek együttműködésére épült. A felperes sohasem vitatta, hogy az egyes döntéseket mikor hozta meg. Azzal, hogy a kísérleti szakaszt a döntéseivel elhúzta, az a határidő módosítását is eredményezte, így a Ptk. 6:126. §-ára történő utalás alaptalan figyelemmel arra, hogy a felperes a nevéből adódóan maga is fejlesztő cég, pontosan tisztában volt azzal, hogy amennyiben a kísérleti szakaszban felvetett problémákat nem sikerül 4 hét alatt befejezni, akkor az a teljes tervezést és gyártást is kitolja.

[48] Megalapozatlannak tartotta a szakértői véleményre vonatkozó ítéleti megállapítást és hangsúlyozta, hogy a szakértőt nem az alperesi elszámolásösszecszerűségének megállapítására indítványozta, hanem arra, hogy az alperes által igazolt költségek indokoltak és okszerűnek voltak-e. E körben annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság mellőzte a kérdés feltevését, a szakértői vélemény egyértelműen állást foglalt és rögzítette, hogy szükséges részfeladatai voltak az alperesnek a megvalósításban. Fenntartotta azon álláspontját, hogy az elsőfokú bíróság nem mellőzheti egyszerűen a szakértőt indítványozó és költségviselő fél kérdését a szakértő kirendelése során. Ezzel az indítványozó ellenfelét hozta jogtalanul rendkívül előnyös helyzetbe, hiszen az alperes nem indítványozta volna a szakértő bevezetését amennyiben a feltett kérdések a felperes bizonyítási érdekeit szolgálják. Álláspontja szerint az eljáró bíróság megszegte a Pp. 307. § (2) bekezdését, hiszen nem az indítványozó kérdését tette fel a szakértőnek.

[49] Kifejtette, hogy a szakértőnek a peres iratok alapján kell elvégezni a munkáját, amelyek között a tanúk vallomása is fellelhető. A vallomások konkrét számadatokat tartalmaznak a tervezéssel eltöltött mérnöki órák tekintetében, ezért ezek indokoltságáról és összegéről is nyilatkoznia kellett volna a szakértőnek. Hangsúlyozta, hogy a szakvélemény sem állítja azt, hogy az alperesi teljesítés értéke 0, mivel azt 63.514 euróban határozza meg. Ennélfogva érthetetlen, hogy amennyiben az elsőfokú bíróság a szakvéleményt aggálytalannak tartotta, akkor az alperes teljesítését miért nullára értékelte.

[50] Érvelési szerint iratellenes és logikátlan az elsőfokú bíróság azon álláspontja is, hogy a követelmények folyamatos változása nem volt bizonyított az alperes részéről. Ugyanis ennek ellenkezőjét maguk a felperesi tanúk is cáfolják a vallomásukban. Továbbá a kísérleti és tervezési szakaszban elrendelt változások minőségi különbséget jelentenek a szerződéshez képest. Ilyen volt többek között a H alapú poliamid szál tűzésének kérdése, és a 0 inerciájú lecsévézés, és a függőleges vagy vízszintes lecsévézés kérdése. A tervezés megkezdéséhez ezekben a kérdésekben a kísérleti szakasz végén a megrendelőnek döntést kellett hoznia.

[51] Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróság 2019. május 3-ai e-mail váltásra és a 2019. május 6-ai megállapodásra vonatkozó értelmezését. Ezek helyes értelmezése szerint a felperes nem az alperes késedelme, vagy az abból eredő érdekmulás alapján indítványozta a teljesítés befejezését, hanem kifejezetten a saját oldalán felmerülő okból, mert másik megoldást

fejlesztett ki a felperes új ügyvezetője ötletéből. Álláspontja szerint a levelezésből egyértelműen megállapítható, hogy a felperes saját ötletei miatt kívánta leállítani a felek közötti szerződést, mert arra már nem volt szüksége, és kérte, hogy az alperes tapasztalatait más területen használják fel mivel a munkáját elismeri. Jelezte továbbá azt is, hogy a szerződés befejezése esetén az alperesnek fájdalomdíj jár, azaz a szerződés leállítása nem az alperes hibája, nem az alperesnek felróható. Minderre figyelemmel semmiféle alapja nincs annak, hogy ezen e-mail váltás, majd az azt követő megállapodást ne felmondásnak vagy a jogviszony közös megegyezéssel megszüntetésének tekintse a bíróság. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság tévesen tulajdonított jelentőséget a megállapodásban rögzített felfüggesztés kifejezésnek, amennyiben ezt felmondással helyettesítik, akkor az egész szöveg értelmessé válik és megfelel a felek akaratának.

[52] Hangsúlyozta, hogy a teljesítés késedelme nem az alperesnek felróható, a szerződést nem szegte meg. Az állítólagos szerződésszegés nem vezetett érdekmúláshoz, mert a teljesítés felfüggesztésére kizárólag a felperes érdekkörében felmerült okból került sor, hiszen a felperes maga is új, nem automatizált robotos, hanem egyéb módszert fejlesztett ki a prepeg konfekcionálására. Minderre figyelemmel a felperes nem gyakorolhatja a Ptk. 6:140. §-a alapján az elállási jogát.

[53] Tévesnek tartotta az elsőfokú bíróságnak az eredeti állapot helyreállításával összefüggő álláspontját is, ugyanis az eredeti állapot helyreállításának mind a szolgáltatás, mind pedig az ellenszolgáltatás vonatkozásában fenn kell állnia. Jelen esetben a szakvéleménnyel is alátámasztottan a teljesítéshez szükséges máshol nem fellelhető, korábban nem létezett többszáz mérnöki munkaórát felemésztő tervek kerültek kifejlesztésre, e körben az eredeti állapot helyreállítása nem lehetséges. Ezzel összefüggésben utalt az 1/2010. (VI. 28.) PK vélemény 3. pontjában foglaltakra is.

[54] Vitatta az elsőfokú bíróság fájdalomdíjra vonatkozó álláspontját is. Rámutatott arra, hogy a fájdalomdíj kifejezést mind a 2019. május 3-ai e-mail, mind pedig a május 6-ai megállapodás is tartalmazza. Ennek megfelelően az alperesnek a szerződés megszüntetésével összefüggésben ez mindenképpen jár és el kell számolni teljesítésként. Tévesnek tartotta azon bírói érvelést is, miszerint a megállapodás értelmében az elszámolás csak egy lehetséges alternatíva. Ugyanis lehetséges alternatívaként csak a teljesítés folytatása merült fel, azzal a kitéttel azonban, hogy erre új megállapodást kell kötni és akkor áll helyre az eredeti állapot.

[55] Megalapozatlan az elsőfokú bíróság okfejtése az eljárásjogi akadályok tekintetében is, mivel a per tárgya a felek közötti szerződés megszüntetéséből eredő elszámolás. Álláspontja szerint nincs helye beszámításnak, hiszen a beszámítás két jogviszonyt feltételez. Jelen esetben azonban az elszámolási igény ugyanabból a jogviszonyból keletkezik, így a beszámítás fogalmilag kizárt. A fájdalomdíj pedig az elszámolás egyik tétele, amelyet a felek a 2019. május 3-ai e-mailekben és május 6-ai megállapodásban is rögzítettek. Ennélfogva azt az alperes az elszámolás keretében érvényesítheti.

[56] Sérelmezte a tanú meghallgatásra vonatkozó indítványának mellőzését. Megítélése szerint a robotkar programozásának ténye egyéb módon nem volt bizonyítható.

[57] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségben való marasztalását kérte.

[58] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy az alperes késedelme folytán nem teljesítette a szerződést és a nem teljesítésért nem jár díj, továbbá, hogy az alperes nem bizonyította a késedelmében a felperesi közrehatást és azt sem, hogy a felek a szerződést módosították, illetve alaptalan az alperes munkavégzés alapú elszámolási igénye, ugyanis a

felek eredménykötelemben állapodtak meg. Megítélése szerint az alperes által hiányolt kommunikáció értékelése a szerződés keretén belül megtörtént.

[59] Hangsúlyozta, hogy a szerződés teljesítésének az ütemtervét az alperes adta meg és az általa kísérletinek nevezett előkészítő szakaszt 4 tételben határozta meg. Ebben a szakaszban nem hogy a berendezés, de még annak tervei sem voltak esedékesek, nem is léteztek, így ebben a szakaszban semmilyen kísérletről nem lehetett és nem is volt szó, ugyanis alapvetően ez a szakasz a szerződés műszaki tartalmának pontosításáról szólt.

[60] Hangsúlyozta, hogy a felperes egy speciális műgyanta típust világszínvonalon fejlesztő és gyártó vállalkozás, soha nem foglalkozott prepreg konfekcionáló berendezés tervezésével vagy gyártásával, sőt még csak nem is használt ilyen berendezést. A szerződés tárgyában a felperes laikus megrendelő volt és az alperes volt a szakember vállalkozó, ennek megfelelően az ajánlatot és azon belül annak ütemezését szakemberként az alperes állította össze, amely szó szerint került bele a 2018. szeptember 20-án megkötött vállalkozási szerződésbe.

[61] Az alperesi ajánlaton alapuló első, kísérletinek nevezett 4 hetes szakasz 2018. október 28-ig szólt, amellyel összefüggésben az alperesnek szaktudása folytán tudnia kellett, hogy a szerződés elég egyértelmű-e és a kísérletinek nevezett adategyeztetési szakaszra 4 hét elegendő-e. Az alperes ezt annak tartotta és a szerződés határidőben történő teljesítését vállalta. Utólag bebizonyosodott, hogy az alperesnek sem a tudása, sem a gyakorlata nem volt meg a teljesítéshez. Ezt a következtetést abból vonta le, hogy az alperes már az ajánlatában szereplő második tervezési ütemet sem tudta teljesíteni. A vázlat és a koncepció nem műszaki terv, hiszen terv nem létezik anyagmeghatározás és méretezés nélkül, ilyet pedig az alperes soha nem adott. Megítélése szerint az alperes a szerződés megkötésekor még nem tudta, hogy mire vállalkozik, ugyanakkor a megrendelést és a vele járó előleget mindenképpen meg akarta kapni.

[62] Hangsúlyozta, hogy a kommunikáció során az alperes minden kérdésére gyorsan válaszolt. Az alperes soha nem panaszkodott megrendelői késedelemre sem konkrétan, sem általánosságban. Az alperes által a fellebbezésben hivatkozott A/14-17. számú mellékletek sem tartalmilag, sem formailag nem minősülnek szerződésmódosításnak. A hivatkozott levelekben az alperes először 2019. április 25-ei, majd május 3-ai helyszíni szerelési befejezési időpontokat jelölt meg. Ehhez képest a szerelés befejezése nemhogy nem történt meg, de még csak el sem kezdődött május 3-án. A projekt még 2019 májusában is csak valahol a kísérleti és a tervezési szakasz határán billegett. Minderre figyelemmel az állapítható meg, hogy az alperes a szerződés szerinti terméket egyáltalán nem készítette el, sőt még a terveit sem. Ezáltal megszegte a szerződést. Hangsúlyozta, hogy az alperes a fellebbezésben hivatkozott tanúvallomásokkal sem bizonyította a termék elkészítésében a felperes valamilyen köztes szerződésszegését, így esetlegesen adatszolgáltatási hibát vagy késedelmet. Ezzel szemben a felperes mindig válaszolt az alperes összes kérdésére és a nyilatkozataival soha nem lépett ki a szerződésben meghatározott műszaki tartalom kereteiből. Hangsúlyozta, hogy ezeket a kereteket az alperesi ajánlaton alapuló szerződésben a szakcéggként fellépő alperes kellően konkrétan találta a teljesítés határidőben történő elvállalásához.

[63] A fellebbezésben hangsúlyozott kísérleti szakasszal szemben annak tulajdonított jelentőséget, hogy a vállalkozási szerződésnek egyetlen és oszthatatlan tárgya volt, amelyet a szerződés 1. pontja határozott meg. Hangsúlyozta, hogy a berendezésnek négy, a működési folyamatban egymáshoz kapcsolódó funkcionális része van. Soha nem merült fel, hogy az egymáshoz kapcsolódó 4 funkcionális rész külön részteljesítés tárgya lehetne, hiszen a térben többé-kevésbé elkülönülő működési részek funkciói egymásra épülnek és csak együttesen képesek a célzott műszaki eredmény elérésére. A szerződés tárgya egy működőképes berendezés volt és nem annak részlegesen kialakított koncepciója vagy el sem készült tervei. A koncepció is és az egyedi, konkrét gyártói műszaki adottságokhoz igazodó terv is csakis a legyártott berendezés sikeres próbaüzemével nyerik el értelmüket, addig a megrendelő számára haszontalanok és értéktelenek. Ennek megfelelően állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szerződésben megjelölt szolgáltatás oszthatatlan.

[64] Megítélése szerint tévesen értékelte az alperes tanú6 tanúvallomását a vágóeszköz kiválasztásával összefüggésben. Ugyanis a tanúvallomásból az is megállapítható, hogy a tanú a szerződés teljesítési folyamatának csak egy jól körülhatárolható kis részében vett részt. Egyébként a szakismerete és a munkaköre is távol állt a projekttől, nem ismerte annak pontos tartalmát. Ezzel szemben jelentőséget tulajdonított az alperes által A/17. számon becsatolt alperesi státuszjelentésnek, amelyből megállapítható, hogy a vágóeszköz miatt legkésőbb 2019. március 28-án már nyugodtan folytatható volna az alperes által 4 hétre vállalt tervezés.

[65] A fellebbezésnek a teljesítési határidővel összefüggő álláspontja körében rámutatott az alperes által A/15. alatt csatolt szerződésmódosításnak nem minősülő, 2019. február 21-ei egyoldalú nyilatkozatára, amelyben a berendezés összeszerelését 2019. április 25-re, a tesztelését április 29-re ígérte. Még ha ez póthatáridő kérdésnek tekintenénk is, ez a dátum is eredménytelenül múlt el, mire a felperes megtette a szerződés megszüntetésére irányuló lépéseit. Rámutatott arra is, hogy az alperes az A/17. számú mellékletben a szerelést már csak 2019. május 20-ra ígérte, a tesztelés időpontjáról pedig nem nyilatkozott.

[66] Az alperes által sérelmezett elszámolással összefüggésben fenntartotta az elsőfokú eljárásban előadott, a Szegedi Ítéltábla Gf.I.30.187/2004. számú ügyben hozott eseti döntésével, valamint a Szegedi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 1/2006. (XI. 30.) Kollégiumi ajánlásával is megerősített álláspontját, amelynek értelmében, ha a szerződés díjazása egyáltalán nem ráfordítás alapú, hanem kizárólag eredményalapú volt, akkor az alperesi teljesítést nem ráfordítás alapon, hanem eredmény arányosan kell elszámolni. A felperes nem vonja kétségbe, hogy az alperes a teljesítés érdekében tett bizonyos lépéseket és ezzel összefüggésben kiadásai merültek fel, azonban ebből nem született eredmény. Rámutatott arra is, hogy az alperes félreértelmezte a szakértői véleményt, ugyanis az alperesi teljesítés értékét 0 euróban határozta meg. A fellebbezésben foglaltaktól eltérően a szakértő nem az alperesi teljesítés értékét, hanem az alperesi ráfordítás összegét jelölte meg 63.514 euróban.

[67] Megítélése szerint az alperes által megjelölt felperesi igények nem jelentenek eltérést a szerződéstől, azok a szerződés I-III. fejezetén belül maradnak arra is figyelemmel, hogy a szerződés szövege túlnyomórészt az alperesi ajánlaton alapul. A fellebbezésben konkrétan hivatkozott H alakú poliamid alapú száltűzés tételesen szerepel követelményként a szerződés 2. és 3.2. pontjában. A 0 inerciájú lecsévézés a szerződés 3.1. pontjában került rögzítésre. A szerződés nem határozza meg, hogy a munkairány vízszintes vagy függőleges legyen, az alperes első vízszintes javaslata egyebek között a helyigény miatt kifejezetten célszerűtlen volt, amit a megrendelő az első elé terjesztett vázlaton észlelt és azonnal javasolta a célszerű függőleges irányt. Mivel ennek az előterjesztése a 4 hetes határidő helyett körülbelül 22 hét után történt meg, ezért a megrendelő csak ekkor tudott erre reagálni.

[68] A fellebbezésnek a 2019. májusi megegyezési kísérletével összefüggő álláspontjával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy az alperes 2019. május 3-án a teljesítéssel több hónapos időtartamú, az egész teljesítés időtartamhoz képest pedig másfélszeres arányú késedelemben

volt olyan módon, hogy az oszthatatlan szolgáltatásból semmit nem teljesített. A felperes jóindulatúan nem kívánt vállalkozási díjat fizetni, viszont a megegyezés érdekében hajlandó lett volna az alperes munkáját részben kompenzálni a felek által közösen megállapításra kerülő fájdalomdíjnak nevezett juttatással. A felek 2019. május 6-án tárgyaltak, amikor nem egyeztek meg egymással, de reményt láttak a megegyezésre, ezért 2 hetet biztosítottak a vállalkozó részére egy elszámolás elkészítésére. Ez a megállapodás azonban nem jelentette a vállalkozási szerződés megszüntetését, hiszen lényegében az elszámolásban nem volt még meg a felek között a konszenzus. Ez később sem jött létre, ezért a megegyezési kísérlet meghiúsult, a szerződés nem szűnt meg.

[69] A fellebbezésben foglaltakkal szemben állította, hogy fennállnak az eredeti állapot helyreállításának feltételei. Az eredeti állapot helyreállítása a két szerződő fél viszonylatában érvényesülő jogi kategória: ha a felek által az elállásig teljesített szolgáltatások maradéktalanul visszaszolgáltatathatóak, akkor a két szerződő fél egymás közötti viszonyában a szerződéskötést megelőző állapot helyreáll. Az alperes által végzett bizonyos tevékenységek nem eredményeztek a felperes felé semmilyen teljesítést. Ha pedig ez nem történt meg, akkor

a felperes nem tud mit visszaadni, ezzel szemben a felperes által az alperesnek teljesített pénzzolgáltatás értelemszerűen visszaszolgáltatatható.

[70] Megítélése szerint az elsőfokú bíróság helytállóan indokolta az alperesnek a saját ráfordítás alapú elszámolási igényére vonatkozó álláspontjának elutasítását. Hangsúlyozta, hogy az alperes nem terjesztett elő kártérítési igényt, ami az anyagi jogilag alaptalan ráfordítás alapú elszámolásának eljárásjogi akadályát is képezte.

[71] A fellebbezésben foglaltakkal szemben hangsúlyozta, hogy a fájdalomdíjra vonatkozó megállapodás a felek között nem jött létre, amit az elsőfokú ítélet is helyesen rögzít. Az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte a németországi tanúk meghallgatását is.

[72] Az alperes fellebbezése nem megalapozott.

[73] Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, nagyjából helytálló az abból levont jogi következtetése, döntésével a Fővárosi Ítéltábla egyetért.

[74] Helytállóan fejtette ki az elsőfokú bíróság, hogy a felek között létrejött szerződés a Ptk 6:238. §-ának megfelelő vállalkozási szerződés, amely alapján az alperes a szerződésben meghatározott eredmény, egy speciális csatornabélelő eljáráshoz szükséges prepreg konfekcionáló és csomagoló berendezés legyártását és beüzemelését vállalta. A szerződés egyértelműen tartalmazza a szerződés tárgyát, az arra vonatkozó feladatot, és a feladat műszaki részletezését, amelynek megvalósítása eredményezi az alperes szolgáltatásának teljesítését. Ugyan a szerződés a projekt ütemtervének rögzítése körében megnevezi az 1. számú 0 - 4. hétig tartó kísérleti szakaszt és a tervezési szakaszt is, azonban – a fellebbezésben kifejtettekkel szemben – ez pusztán az alperesi teljesítés részének első két üteme, ami nem változtat a szerződés eredménykötelem jellegén.

[75] A fentiekből kiindulva a fellebbezés jogi érvelésével szemben helytállóan tulajdonított jelentőséget az elsőfokú bíróság annak is, hogy az alperes szolgáltatása oszthatatlan figyelemmel a Ptk. 6:28. § (2) bekezdésében foglaltakra, amely szerint osztható a szolgáltatás, ha önállóan használható részekre bontható, kivéve, ha a megosztás a jogosult lényeges jogi érdekét sértené. A szerződés értelmében kétséget kizáróan megállapítható, hogy a megrendelő felperes lényeges jogi érdeke az egész szolgáltatás teljesítéséhez, azaz a gép legyártásához függ, nem az önállóan használható részek teljesítéséhez, ennél fogva az alperesi szolgáltatás nem osztható arra is figyelemmel, hogy a felek nem állapodtak meg a tervek, vagy a gép önálló egységei, mint osztható szolgáltatás teljesítésében. Mindebből következően a felperes a Ptk. 6:135. §-a szerint részteljesítést nem köteles elfogadni, ezért az elsőfokú bíróság nem sértett jogszabályt, amikor a szerződés kísérleti és tervezési szakaszát az alperes teljesítésének megítélése során nem vette külön figyelembe. Rámutat az ítéltábla

arra is, hogy a fellebbezés jogi álláspontjával ellentétben a szolgáltatás oszthatatlanságának kiemelt relevanciája van az alperesi teljesítést és annak elszámolhatóságát illetően is [83].

[76] Jelentősége van annak is, hogy a vállalkozói díjban való megállapodás jellemzően kétféle módon szokásos: meghatározhatják a díjat a felek egy összegben, átalánydíj formájában, vagy megállapodhatnak utólagos tételes elszámolásban. Jelen esetben a vállalkozási szerződés 4. pontjában a felek a vállalkozási díjat átalánydíjban állapították meg. Az átalányáron kötött szerződés jellegzetessége, hogy a vállalkozó az esetlegesen felmerülő többletmunkák kockázatát magára vállalja, ennek fedezetét rendszerint megfelelő tartalékkal kalkulálja, a többletmunkák ellenértékére tehát utóbb sem tarthat igényt. A szerződésben kikötött átalányártól való eltérésnek csak a szerződés eredményes megtámadása esetén nyílik lehetőség, illetve akkor, ha a vállalkozó a munkaeredmény egy részét nem teljesíti és emiatt költségei csökkennek. Az átalánydíjas vállalkozási szerződés esetén a felek nem térhetnek át a vállalkozási díj tételes elszámolására (BH2004. 322.), nincs helye az elvégzett munka utólagos tételes felmérésének és a költségvetés tételeivel összevetett elszámolásnak (BDT2008. 1888.)

[77] Megalapozatlanul hivatkozik az alperes a szerződésben rögzített teljesítési határidő módosítására. Ekörben elsődlegesen arra mutat rá az ítéltábla, hogy az alperesnek az ellenkérelmében nem volt konkrét tényállítása a határidőmódosítás körében sem arra, hogy azt mikor módosították, sem arra vonatkozóan, hogy mely időpont lett a módosított teljesítési határidő. Tévesen sérelmezi az alperes a fellebbezésében az A/14-17. szám alatti mellékletek értékelésének hiányát, ugyanis az okirati bizonyíték nem helyettesíti a határidőmódosításra vonatkozó tényállítási kötelezettséget. Ugyanakkor az A/14. sorszámú irat az alperes javaslatát tartalmazza a terv elfogadásának időpontjára (2020. február 27.), az A/15. sorszámú irat az alperes által készített, határidőket tartalmazó irat, az A/16. sorszámú irat egy felperesi hozzáférést kérő irat, az A/17. sorszámú irat az alperes által készített táblázat, amelyekből nem lehet következtetni a feleknek a szerződés lényeges kérdését érintő megállapodására, de arra sem, hogy a felek kölcsönös egybehangzó akarata a szerződés módosítására irányult a határidő tekintetében, arra is figyelemmel, hogy önmagában abból, hogy a felperes a megküldött státuszokat nem kifogásolta, nem következik a határidő módosításában való kifejezett megállapodás.

[78] Tévesen hivatkozik az alperes a szerződéses műszaki tartalom módosítására is. Ahogyan arra a fellebbezési ellenkérelem is rámutatott, a fellebbezésben konkrétan hivatkozott H alakú poliamid alapú száltűzés tételesen szerepel követelményként a szerződés 2. és 3.2. pontjában, a 0 inerciájú lecsévézés pedig a szerződés 3.1. pontjában került rögzítésre. Az alperes nem vitatta, hogy a függőleges vagy vízszintes lecsévézés kérdésével összefüggésben a felperes megrendelő a probléma felmerülését követően azonnal javasolta a célszerű függőleges irányt. Ekörben utal arra az ítéltábla, hogy az elsőfokú eljárás során az alperes érdemi védekezése sem tényállásában, sem jogi érvelésében konkrétan nem terjedt ki a Ptk. 6:150. §-án alapuló felperesi közbenső szerződésszegésre. Az alperes a fellebbezésben sérelmezett tényeket (a felperes 2-3 hónap elteltét követően hozta meg azon döntését, hogy melyik vágóeszköz kerüljön alkalmazásra; az A/3. alatt csatolt levelezés szerint a kísérleti szakban a tűző kiválasztására csak 2018. november 16-án került sor a felperes részéről) az elsőfokú eljárás során tételesen, konkrétan és egyértelműen nem adta elő, különösen nem

fejtette ki ezzel összefüggő jogi álláspontját. Hangsúlyozza ismételten az ítéltábla, hogy az alperes által hivatkozott tanúvallomások nem helyettesítik az alperes tényállítását. Mindebből következően a fellebbezésben hivatkozott felperesi késelem nem vizsgálható, az alperes által ekörben rögzített, a megrendelő késelemes eljárására vonatkozó jogi következtetések megalapozatlanok.

[79] Helytálló az elsőfokú bíróság azon jogi következtetése, hogy a 2019. május 6-i megállapodás nem eredményezi a felek közötti szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetését. A Ptk. 6: 212. § (1) bekezdés értelmében a felek közös megegyezéssel a szerződést a jövőre nézve megszüntethetik vagy a szerződés megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal felbonthatják. A jogszabályi rendelkezés értelmében a szerződésnek a felek megállapodásával történő megszüntetésére akkor kerülhet sor, ha a felek a megállapodásban a teljesítés felfüggesztésén/megszüntetésén kívül megállapodnak a szerződés megszűnésének módjában is: azt a jövőre nézve megszüntetik, vagy a szerződés megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal felbontják. Nem vitásan – ahogyan arra a felperes is hivatkozott – a megállapodás a teljesítés felfüggesztésén kívül nem terjed ki a szerződés megszűnésének lényeges kérdésére, annak módjára.

[80] Ugyanakkor a 2019. május 6-i megállapodásból, és a felperes 2019. május 3-i leveléből egyértelműen kitűnik a felperesnek azon egyoldalú szándéka, hogy a perbeli szerződés teljesítését nem kívánja, azt különösebb indoklás nélkül meg szeretné szüntetni, még a vállalkozó esetleges kártalanítása mellett is (amely álláspontot az alperes is elfogadta a május 6-i megállapodásból kitűnően). Mindez megfelel a megrendelő általános elállási jogát szabályozó Ptk. 6:249. § (1) bekezdésében rögzített tényállásnak. Ebből következően az ítéltábla a rendelkezésre álló adatok alapján az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően, a fellebbező alperes jogi érvelésének megfelelően azt állapította meg, hogy a felek közötti vállalkozási szerződés 2019. május 6-án a megrendelő felperes által gyakorolt általános elállási jog folytán megszűnt.

[81] Helytállóan fejtette ki azonban a felperes az elsőfokú eljárásban, hogy a megrendelő az elállás különös – szerződésszegésen alapuló – jogcímét később is megjelölheti [GK 16. számú állásfoglalás a) pont]. Ennek megfelelően a megrendelő felperes a 2019. augusztus 6-án kelt levelében megerősítette elállását, továbbá világosan és egyértelműen pontosította, konkrétan meghatározta, hogy azt a vállalkozó késelemen alapuló szerződésszegésére alapította. A Ptk. 6:154. § (1) bekezdése szerint, ha a kötelezett késelemben esik, a jogosult elállhat a szerződéstől, ha a késelem következtében a szerződés teljesítéséhez fűződő érdeke megszűnt. Ebből következően a felperesnek az alperes késelemére alapított elállása akkor felel meg a jogszabálynak, ha az alperesi késelem folytán bekövetkezett érdekmúlást bizonyítja.

[82] Ekörben az ítéltábla figyelemmel volt arra, hogy a perbeli szerződés szerint az alperesnek február 15-ig kellett teljesítenie a szolgáltatását, azonban erre még május 3-án sem került sor, ugyanakkor a felperes a 2019. május 3-i levelében jelezte, hogy a perbeli vállalkozási szerződés tárgyát, a csomagológépet be tudta szerezni rövidebb időn belül más

módon, amit az alperes nem vitatott. Mindez a felperesi érdekmúlást igazolja arra is figyelemmel, hogy az alperes a felperesnek az érdekmúlás fennállására vonatkozó állítását – a fellebbezésben kifejtettekkel szemben – az elsőfokú eljárásban nem vitatta. A fentiek értelmében megállapítható, hogy a felperesnek az alperes szerződésszegésére alapított elállása jogszerű.

[83] A szerződés egyoldalú felbontásának jogkövetkezménye körében téves az alperesnek a fellebbezésben kifejtett jogi érvelése. Rámutat az ítéltábla arra, hogy a Ptk. 6:213. § (1) bekezdése, és az az alapján alkalmazandó 6:212. § (3) bekezdése körében a szerződés felbontása esetében az eredeti állapot helyreállítása csak a teljesített szolgáltatások lehetséges visszaszolgáltatási kötelezettségét jelenti – ahogyan azt az elsőfokú bíróság is rögzítette. Kiindulva abból, hogy szolgáltatást a kötelelem (szerződés) tartalmának megfelelően kell teljesíteni (Ptk. 6:34. §), továbbá figyelemmel a szolgáltatás oszthatatlansága vonatkozásában fentebb kifejtettekre [75], kétséget kizáróan megállapítható, hogy az alperes részéről nem történt teljesítés. Ennek megfelelően a fellebbezésben kiemelt befektetett alperesi munka a teljesítés körében nem értékelhető, az nem eredményezi az alperesi szolgáltatás irreverzibilitásának megállapíthatóságát. Megalapozatlan a fájdalomdíj elszámolására vonatkozó alperesi álláspont is – ahogyan arra fellebbezési ellenkérelem is hivatkozik. Nem vitásan a perbeli vállalkozási szerződés értelmében a fájdalomdíj nem képezi a megrendelő szolgáltatását, ugyanakkor a lényeges feltételek körében történő kölcsönös és egybehangzó akaratnyilatkozat hiányában nem jött létre a felek között megállapodás a fájdalomdíjra vonatkozóan.

[84] Rámutat arra is az ítéltábla, hogy a per tárgya a felperesi keresetben érvényesített jog elbírálása, elsődlegesen az elállás vizsgálata és abból eredő jogkövetkezmények alkalmazása a keresetnek megfelelően, azaz a fellebbezés tévesen rögzíti a per tárgyaként a felek közötti elszámolást. Helytállóan utalt ekörben az elsőfokú bíróság arra, hogy az alperes igényét sem teljesítési kifogás, sem beszámítás, sem viszontkereset formájában nem érvényesítette, ezért amennyiben lett volna anyagi jogilag megalapozott igénye az alperesnek, megfelelő igényérvényesítés hiányában az igény elszámolásának eljárásjogi akadálya volt. Ekörben utal arra az ítéltábla, hogy téves az alperes jogi álláspontja az anyagi jogi beszámítás tekintetében is. Az anyagi jogi beszámítás a teljesítés speciális esete. A beszámítás nem feltételez két különböző jogviszonyt: a Ptk. 6:49. § (1) bekezdése és a 6:52. §-a értelmében a jogosulthoz intézett jognyilatkozattal a jogosulttal szemben fennálló bármely egynemű és lejárt követelést be lehet számítani.

[85] A fentiek értelmében az alperes által igazolt költségek tekintetében – megfelelő alperesi igényérvényesítés hiányában – nem volt szükség szakértői bizonyításra, ennek megfelelően az elsőfokú bíróság helytállóan mellőzte az alperes által feltett kérdéseket a Pp. 308. § (2) bekezdése értelmében a szakértő kirendelése során. Ugyanakkor az alperes által igazolt költségek indokoltságát és okszerűségét egy esetleges alperesi teljesítés esetén sem lehetne vizsgálni az elszámolás keretében figyelemmel arra, hogy a felek átalánydíjas szerződést kötöttek, amellyel összefüggésben az ítéltábla utal a fent kifejtettekre [78]. Helytállóan mellőzte az elsőfokú bíróság a Pp. 276. § bekezdése (5) alapján a tanúk meghallgatását is, az a rendelkezésre álló adatok mellett a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen volt. Mindez egyben annak megállapítását is eredményezi, hogy az elsőfokú

eljárásban eljárási szabályszegés nem történt, ezért az alperes másodlagos, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelme megalapozatlan.

[86] Minderre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján a fentiekben kifejtett, kisebb részben eltérő indokolással helybenhagyta.

[87] Az alperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért köteles a felperes másodfokú perköltségét a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján megtéríteni. Ennek körében az ítéltábla a felperes ügyvédi munkadíját vette figyelembe, amelynek mértékét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés b) pontja és (5) bekezdése alapján 599.478 forint + 161.859 forint áfa, összesen 761.337 forintban állapította meg. Az alperes a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az államnak a részleges költségfeljegyzési joga folytán le nem rótt 2.500.000 forint fellebbezés eljárási illetéket.

[88] Az illeték megfizetésére való felhívás a 2023. január 1-től hatályos Itv. 78. § (4) bekezdésén és a 30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésén alapul. Tájékoztatja az ítéltábla az alperest, hogy az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. Amennyiben az illeték megfizetésére történő felhívásnak önként nem tesz eleget a megjelölt határidőben, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

Budapest, 2025. április 3.

Dr. Buglyó Gabriella s.k.
a tanács elnöke

Dr. Sági Zsuzsanna s.k.
előadó bíró

Dr. Benedek Szabolcs s.k.
bíró